

Door GGD ZHZ - JOGG Dordrecht

Adviesrapport openbare watertappunten Dordrecht

In opdracht van de Gemeente Dordrecht, Oktober 2023

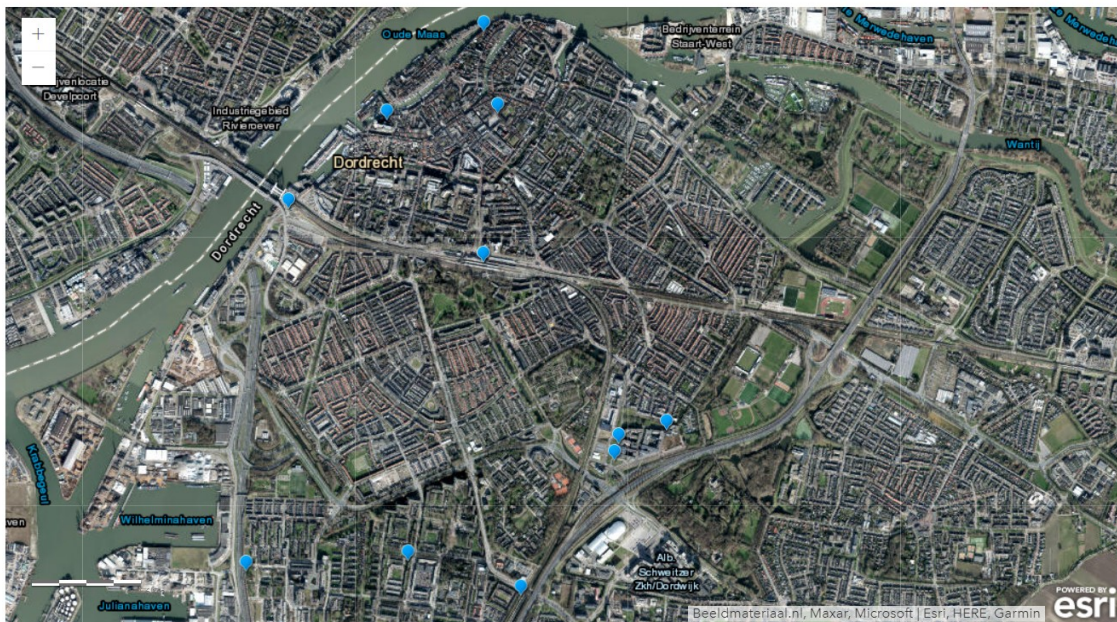
AANLEIDING

Dit adviesrapport is opgesteld namens JOGG-Dordrecht en GGD Zuid-Holland Zuid, in opdracht van de gemeente Dordrecht. Aanleiding voor dit rapport is de motie (M24) een watertappunt voor de dorst (zie bijlage) en het Politiek Akkoord 2022 - 2026. Hierin staat: 'We onderzoeken de uitbreiding van het aantal watertappunten op ons eiland'. Dit adviesrapport ondersteunt deze ambitie en adviseert over de invulling hiervan, om vervolgens tot besluitvorming te komen.

Een **watertappunt** is een drinkwatervoorziening in de openbare ruimte, waar sporters, reizigers, wandelaars, spelende kinderen, studenten en winkelend publiek hun (zelf meegebrachte/eigen) flesjes vullen met kraanwater. In Nederland zijn er al ruim 2100 watertappunten (drinkwaterkaart.nl). Een mooie ontwikkeling die past bij een gezonde en duurzame leefstijl. Water is een eerste levensbehoefte, en zou daarom altijd beschikbaar moeten zijn, ook buitenshuis. Uit onderzoek blijkt dat 87% van de mensen vindt dat kraanwater in de openbare ruimte beschikbaar moet zijn (Bron: vitens.nl). Water drinken is ook essentieel voor het behalen en behouden van een goede gezondheid van inwoners.

HUIDIGE SITUATIE

Dordrecht kent op dit moment 11 openbare watertappunten en 2 watertappunten op grond van de NS (openbaar toegankelijk). Deze watertappunten zijn op willekeurige locaties geplaatst op basis van een burgerinitiatief of geplaatst op kansrijke plekken, aangewezen door JOGG-Dordrecht. Onderstaande kaart geeft een overzicht van de huidige locaties. Private watertappunten zijn hierin niet meegenomen en zijn ook niet bekend bij waterbedrijven of gemeente.

Dit zijn de 13 [locaties](#):

Locatie	Type omgeving	Eigenaar
1. NS Station Dordrecht	Station	NS, onderhoud Evides
2. NS Station Dordrecht-Zuid, piersonstraat	Station	NS, onderhoud Evides

3. Leerparkpromenade Dordrecht	Schoolomgeving	Evides
4. Leerparkpromenade Dordrecht	Schoolomgeving	Evides
5. Leerpark Dordrecht (Romboutslaan)	Schoolomgeving	Evides
6. Tussen het beeld van Willem van Oranje en de Statenschool aan de Hofstraat 5, Dordrecht.	Centrum	Evides
7. Lange Geldersekafe / Grotekerksplein / Houttuinen, Dordrecht.	Centrum	Evides
8. Kuipershaven Dordrecht.	Centrum	Evides
9. Cruyff Court Admiraal, Van Gendtstraat, Dordrecht.	Sportomgeving (VIA JOGG)	Evides
10. Skatepark Dordrecht Maasplaza, Dokweg	Sportomgeving (VIA JOGG)	Evides
11. Thorbeckeweg sportveld, Dordrecht	Sportomgeving (VIA JOGG)	Evides
12. Achterom (Join the pipe)	Centrum	Gemeente: Join the Pipe leiding, water via Evides (onderhoudscontract onbekend)
13. Johan van Oldenbarneveldtplein (Join the pipe)	Winkelcentrum Crabbehof	Gemeente: Join the Pipe leiding, water via Evides (onderhoudscontract onbekend)

Tabel 1. Overzicht openbare watertappunten

Dordrecht is sinds 2012 een JOGG-gemeente. Dat betekent dat we al ruim 10 jaar integraal werken aan het gezonder maken van de leefomgeving van kinderen. De uitvoering van de JOGG-aanpak ligt, in opdracht van de gemeente, bij de GGD ZHZ. Het is een integrale, lokale en multidisciplinaire methode waarmee de sociale en fysieke omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien structureel gezonder wordt gemaakt. Door de JOGG-aanpak uit te voeren, brengen we een leefstijltransitie, van ongezond naar gezond, tot stand. De focus ligt hierbij op gezond eten, water drinken, genoeg bewegen en goed slapen.

Vanuit deze aanpak is er samen met de gemeente en Evides Waterbedrijf de afgelopen 3 jaar, jaarlijks een watertappunt geplaatst op een openbare speelplek. Het meest recente voorbeeld hiervan is het watertappunt bij de Fortiushal in Sportpark Reeweg. En lopen er nog 4 inwonersaanvragen.

Echter, als we het belangrijk vinden dat (kraan)water drinken de norm wordt, dan maakt het plaatsen van jaarlijks één watertappunt weinig impact. Het gestructureerd plaatsen op kansrijke plekken is daarom wenselijk, zoals ook in de motie staat. Op dit moment is de spreiding van de watertappunten te versnipperd om alle Dordtenaren te kunnen bereiken. Daarom is onze aanbeveling dat iedere Dordtenaar buitenshuis toegang heeft tot schoon drinkwater, met als stip op de horizon:

'ELKE DORDTENAAR KAN OP EEN OPENBARE ONTMOETINGSPLEK SCHOON DRINKWATER TAPPEN'

VOORDELEN

Water drinken is één van onze basisbehoeften. Toegang tot goed drinkwater is daarom erg belangrijk, ook in de openbare ruimte. Het belang van watertappunten voor de gemeente is meerledig. Het draagt enerzijds bij aan de realisatie van gezondheids- en duurzaamheidsdoelstellingen én daarbij straalt het een positief imago uit voor de gemeente. Zowel bij inwoners als toeristen. Bovendien kan een uitgewerkte communicatiestrategie helpen om dit positieve imago extra aan te jagen.

Gezondheidsvoordelen watertappunten

Het is belangrijk dat Dordtenaren genoeg water drinken. Met watertappunten binnen handbereik is dit ook haalbaar. Water drinken is om meerdere redenen gezond:

1. Water voorziet het lichaam van vocht. Het lichaam heeft water nodig om goed te kunnen functioneren. Water is essentieel om alle organen te voorzien van voldoende en goede voedingsstoffen. Iedereen heeft elke dag een bepaalde hoeveelheid water nodig en water staat in de Schijf van Vijf.
2. Het draagt bij aan een gezond gewicht omdat het geen calorieën bevat. Overgewicht is namelijk een groeiend probleem met alle gevolgen van dien.
3. Het tast de tanden niet aan.

Overige voordelen gecontroleerde watertappunten

- Gecontroleerde watertappunten (met een onderhoudscontract=must) borgen de kwaliteit van het drinkwater, doordat er periodiek op **hygiëne** en eventuele gebreken wordt gecontroleerd.
- Nederlands kraanwater is één van de **schoonste** van de wereld. De eisen daarvoor zijn vastgelegd in de Waterleidingwet.
- Kraanwater is **goedkoper** dan verpakte alternatieven. Voor 1 euro kun je namelijk het hele jaar water drinken, uitgaande van 1,5 liter per persoon per dag. Flessenwater is 150 tot 500 keer zo duur (Bron: Voedingscentrum).
- Kraanwater is een **duurzame keuze**, het is 30 tot 1300 keer beter voor het milieu dan flessenwater (bron: Voedingscentrum). Dit omdat de productie van flesjes bronwater, het bottelproces, het transport en het uiteindelijke afval schadelijke gevolgen hebben voor het milieu. Ditzelfde geldt voor overige verpakte drankjes.
- Watertappunten dragen bij aan een **vermindere afval** omdat herbruikbare waterflesjes worden gebruikt. Niet alleen het afval in de daarvoor bestemde prullenbakken maar ook het zwerfafval neemt af.
- Het faciliteren van water in de buitenruimte zorgt er daarnaast ook voor dat inwoners elkaar **ontmoeten**. Op logische plekken waar kinderen spelen, gesport wordt of bij dat gezellige bankje op de hoek.
- Kraanwater biedt **verkoeling en extra hydratatie** in periodes van hitte (wel op een schaduwrijke plek plaatsen). Het draagt bij aan het klimaatbestendig maken van onze 'groenblauwe stad' Dordrecht.
- Inwoners hoeven geen drinken mee te nemen of terug naar huis, wat de **verblijfsduur** buiten ten goede komt.
- Kraanwater is 24/7 **beschikbaar** in de openbare buitenruimte en tijdens openingstijden in de openbare binnenruimte.

VOORWAARDEN VOOR WATERTAPPUNTEN

Om de kansen op water drinken uit de watertappunten te vergroten moet er aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Locatie

Allereerst is de plaatsing in de openbare ruimte een belangrijk item om te beschrijven. De locatie is belangrijk voor het succes van het watertappunt. Watertappunten zijn bijna overal te plaatsen, zoals bijvoorbeeld in winkelgebieden, langs wandel- en fietsroutes en bij speelpleinen. Wel dient het aan een paar voorwaarden te voldoen:

- De locatie is openbaar toegankelijk en is openbaar terrein (niet particulier bezit).
- Er is een drinkwaterleiding in de buurt (op maximaal 5 meter).
- De locatie is veilig, aantrekkelijk (o.a. in het groen en in de schaduw) en zichtbaar. Een watertappunt aan een drukke weg is bijvoorbeeld geen goed idee, zeker niet voor onze jongste Dordtenaren.
- Het is een ontmoetingsplek. Daarbij is het advies om vooral locaties aan te wijzen waar inwoners elkaar ook al ontmoeten. Bijvoorbeeld in het park, een winkelcentrum of speeltuin.
- Het is een plek waar veel mensen komen, want regelmatig gebruik van een watertappunt waarborgt de kwaliteit van het water.

Het hoofdstuk 'Implementatie' gaat verder in op de kansrijke plekken en benoemt enkele concrete voorbeelden.

Onderhoud en hygiëne

Voor het onderhoud van de watertappunten worden afspraken met Evides Waterbedrijf vastgelegd in een addendum. Periodiek controleert Evides de watervoorzieningen op mogelijke ziekteverspreiders, gebreken of schade en wordt het watertappunt schoongemaakt.

Ook is het belangrijk om inwoners te attenderen op de hygiëne van hun waterflesjes. Er bestaat de kans dat herbruikbare waterflessen vuil worden en er bacteriën in gaan groeien als deze niet goed en regelmatig gewassen worden. Op warme dagen is het verstandig om de waterfles uit de zon te houden en het water na het tappen zo snel mogelijk op te drinken. In een hete auto laten liggen is ook onverstandig. Door de hitte groeien bacteriën namelijk veel sneller en kunnen mogelijk stoffen uit de fles in zeer kleine hoeveelheden in het water terechtkomen (bron: Voedingscentrum). We adviseren de gemeente om hier dan ook aandacht aan te besteden in communicatie (b1 niveau) richting inwoners.

Het vele waterdrinken kan ook zorgen voor een noodzakelijke sanitaire stop. De gemeente kan in overweging nemen om de hoeveelheid openbare toiletten te onderzoeken en waar mogelijk ook deze dekking verhogen, zodat waterdrinken geen belemmering is en wildplassen wordt tegengegaan.

Stimulering

Om inwoners aan te zetten tot het gebruik van het watertappunt is stimulering hiervan wenselijk. Stimulering tot het maken van de gezondere keuze kan op verschillende niveaus en vraagt ook verschillende tijds- en geldinvesteringen:

- Watertappunten als informatiemiddel: door bijvoorbeeld te vermelden waarom je water moet drinken, of hoe het drinkwater in Nederland gemaakt wordt.
- Nudging in de buitenruimte: een techniek waarbij mensen subtiel worden gestimuleerd om zich op een gewenste wijze te gedragen. Door bijvoorbeeld rondom elk watertappunt, binnen een straal van 20 meter verschillende waterdruppels op de vloer te plakken. Op deze manier worden passanten met een visuele trigger attent gemaakt op het watertappunt.

- Via sociale media: dit vraagt een investering van de gemeente en partners om frequent een watertappunt, via de sociale mediakanalen of via de website van de gemeente, onder de aandacht te brengen. Uiteraard staan alle punten (mits vrijgegeven, up-to-date) op de website van Evides vermeld waar de gemeente naar kan verwijzen. Ook kan de gemeente ondernemers oproepen om zich aan te melden bij publiekwater.nl, waar inwoners hun flesje water gratis kunnen vullen. Dit is een mooie toevoeging aan openbare watertappunten.
- Via een platform: hierbij kan worden gedacht aan een simpele website of app die middels het scannen van een QR-code bij het watertappunt op een kaart alle andere watertappunten laat zien.

KANSRIJKE PLEKKEN

Kansrijke locaties voor watertappunten zijn in kaart gebracht samen met o.a. de wijkmanagers van Dordrecht. Bij het aanwijzen van een geschikte locatie in een wijk is het verstandig om over de grenzen van de wijk heen te kijken om zo te voorkomen dat er mogelijk watertappunten dicht bij elkaar worden geplaatst. Ook is het belangrijk om te kijken naar het potentieel gebruik van een plek, omdat druk bezochte locaties meer inwoners kunnen dienen en de waterkwaliteit waarborgen. Watertappunten kunnen zowel buiten als binnen (niet via Evides) geplaatst worden, als de locatie maar openbaar toegankelijk is.

Er zal hieronder kort worden beschreven welke type locaties als kansrijk worden beschouwd met daaronder een totaaloverzicht met concrete voorbeelden. Uiteraard zit er ook nog binnen de type locaties een verschil in potentie.

1. Groene ontmoetingsplekken

Een kansrijke plek om meer watertappunten te realiseren is in het groen van Dordt. Dordrecht kent een prachtige groene zone waar veel inwoners in beweging komen en elkaar ontmoeten. Daarnaast wordt hier in de zomer verkoeling gezocht. Het intensieve gebruik van deze omgeving maakt dit een zeer geschikte plek om watertappunten te plaatsen. Het groen bevindt zich aan de buitenranden van Dordt, met zowel de Hollandse Biesbosch (ongeveer 9700 hectare groot) als de Nieuwe Dordtse Biesbosch (ongeveer 530 hectare groot). Gezien de enorme ruimte in de buitenranden zal hier vooral gekeken moeten worden naar de ontmoetingsplekken, zoals het Biesboschcentrum in de Hollandse Biesbosch, het speelbos/de viersprong of havens zoals Oost- en Zuidhaven.

Ook zijn er 20 **stadsparken** waar inwoners terecht kunnen. In sommige stadsparken (bijvoorbeeld het Wantijpark en het Weizigtpark) worden in de zomerperiode evenementen georganiseerd, waarbij water drinken nog meer voordelen biedt. Ook in combinatie met hitte en (mogelijk overmatig) alcoholgebruik. Momenteel worden tijdens evenementen in hitte periodes tijdelijke watertappunten voorzien (verplicht), die soms hoog in de kosten oplopen. Zo waren de kosten bij bijvoorbeeld Dordt in Stoom erg hoog, wel duizenden euro's.

Hieronder een lijst met alle stadsparken.

Stadsparken	Speeltuin aanwezig	Outdoorgym aanwezig	Evenementenlocatie	Dordwijkzone Stadspark XXL
't Koeienveld	x			
Bilderbos				
Dubbelmondepark				x
Dubbelsteynpark				
Kloostertuin				

Louter Bloemen				
Oostkilpark				
Overkamppark		x		x
Park de Hoven				
Park Merwepolder				
Park Merwestein	x			
Raamkilplantsoen				
Rustenburgpark				
Spoorpark				
Sterrenburgpark	x	x		
Stevenshof				
Wantijpark	x	x	x	x
Weizigtpark	x	x	x	
Wielwijkpark	x			
Wittensteinpark				

Tabel 2. Overzicht stadsparken

Uiteraard dient er ook rekening gehouden te worden met het te ontwikkelen **Dordwijkzone Stadspark XXL**. Dit is een omvangrijke gebiedsontwikkeling wat loopt van de Wantij tot de nieuwe Biesbosch. Een groot stadspark met ruimte voor sport en recreatie. Dit Stadspark moet een aantrekkelijk, centrale plek in de stad worden, waar elke Dordtenaar graag komt. Het zal 3 bestaande openbare stadsparken en ook wat bestaande sportparken aan elkaar verbinden. Gezien de ontwikkeling van dit park is het verstandig om bij de plaatsing van watertappunten hier rekening mee te houden. Hiervoor is er nauw contact gezocht met de projectgroep van deze ontwikkeling, om plekken binnen dit toekomstig stadspark te toetsen.

2. Sport- en speelvoorziening

Sportlocaties

Waterdrinken is essentieel voor onze sporters. Veel Dordtenaren sporten in onze buitenruimte. Tijdens het sporten transpireer je, en om uitdroging te voorkomen is water drinken essentieel. Juist door het plaatsen van watertappunten op deze locaties moedigen we onze inwoners ook aan om in beweging te komen en te blijven.

In Dordrecht zijn er 9 sportparken. Bij openbaar toegankelijke sportparken zou een watertappunt van grote waarde zijn voor alle bezoekers van diverse verenigingen tijdens maar vooral ook buiten openingstijden van een kantine of clubhuis. Ook worden sporters ontmoedigd om drinken te kopen wat weer plastic afval scheelt en hun gezondheid bevordert. Van de 9 sportparken vallen er 4 in de Dordwijkzone Stadspark XXL, waar uiteraard ook weer rekening gehouden moet worden met de plaatsing.

Sportparken Dordrecht	Dordwijkzone Stadspark XXL
1. Stadspolders	x
2. Reeweg (heeft recent een watertappunt geplaatst)	x
3. Krommedijk	x
4. Schenkeldijk	x
5. Vorrinklaan	
6. Patersweg	
7. Zeehavenlaan	
8. Smitsweg	
9. Gravensingel	

Tabel 3. Overzicht sportparken

Ook zijn er nog wat losse sportlocaties in de stad waar goed gebruikt van wordt gemaakt, denk aan de Cruif Courts (Stadspolders en Wielwijk) of bijvoorbeeld het skatepark in het centrum. Bij een deel is al een watertappunt geplaatst. Ook zijn er 5 outdoor-gyms, grotendeels in stads parken (Sterrenburgpark, Weizigtpark, Wantijpark en Overkampark) en bij het leerpark – waar VMBO/MBO/HBO scholen zijn.

In de buitenruimte wordt er ook gesport. Denk aan fietsen, skeeleren of hardlopen. Dit gebeurt veel in de groene zones van de stad. Voor dit onderdeel refereren we dan ook graag naar de groene ontmoetingsplekken in het onderdeel hierboven.

Speellocaties

Ook spelen maakt dorstig. Om kinderen te stimuleren water te drinken is een watertappunt bij een speeltuin ideaal. Op deze manier kunnen ze hun dorst lessen en kunnen ze langer doorspelen. Door water drinken makkelijker te maken, ontmoedig je het meebrengen (door ouders en/of kinderen) van suikerhoudende drankjes in pakjes, die ook weer afval opleveren. Nog niet alle kinderen drinken dagelijks water, waardoor aanmoediging hiervan cruciaal is. In Dordrecht drinkt 77% van de 0-12 -jarigen dagelijks water. Vanaf 13 jaar 73% (bron: Kindmonitor, dienst gezondheid & jeugd zhz, 2021).

Veel grotere [speeltuinen](#) bevinden zich in stadsparken (zie tabel 2). Er zijn nog 3 overige openbare grotere speeltuinen, namelijk bij Speelbos de Elzen, de Merwelanden en bij het Marisplein. Ook is Jeugdorp een geschikte locatie waar kinderen scouting lessen krijgen. Kleine speeltuinen vlakbij huis zijn minder relevant omdat kinderen gemakkelijk thuis water bij kunnen vullen. Vandaar dat in dit advies rapport naar grotere speeltuinen wordt gekeken i.p.v. wipkippen en speelhuisjes naast huis. Ook nemen we speeltuinverenigingen niet mee omdat deze niet toegankelijk zijn zonder entreekosten. Dit wordt met JOGG Team:Fit in de buurt opgepakt, met gezondere kantines.

10. Openbare binnenruimtes

De stad bevat veel openbare plekken binnen. Deze plekken ontvangen het hele jaar door veel bezoekers. Ook hier kan waterdrinken gestimuleerd worden door een watertappunt in of bij de locatie te plaatsen. Het voorkomt eventuele aanschaf van een zoet drankje en stimuleert juist het water drinken. Een watertappunt wordt door de bezoekers ook als schoner ervaren dan een wc-kraantje waar o.a. vieze handen worden gewassen.

Denk hierbij aan het stadskantoor waar veel mensen komen voor persoonlijke administratie. Of de bibliotheken die veel bezoekers trekken in het Centrum, Stadspolders en Crabbehof. Ook zou een watertappunt bij winkelcentra veel mensen trekken. Denk aan winkelcentrum Sterrenburg, Crabbehof, Maasplaza, De Bieshof en het Damplein. Uiteraard is de binnenstad ook een plek met veel winkelend publiek. Ook zijn buurthuizen of wijkontmoetingscentra interessant. En ook scholen trekken dagelijks veel jonge inwoners die zeker op hete dagen graag water bijvullen. Scholen kunnen zelf in een watertappunt voorzien of een keuken met kraan gebruiken. Hier adviseert de Gezonde School adviseur in.

11. Reizigers stops

Veel Dordtenaren reizen voor werk, school of andere redenen. Het is verstandig om mensen op reis te stimuleren om water te drinken. Dit kan tijdens tussenstops, zoals OV-knooppunten en bijvoorbeeld (onbemande) tankstations. Zo maak je waterdrinken voor de reiziger aantrekkelijk, gemakkelijk en kosteloos. Het draagt ook bij aan het imago van Dordrecht als aantrekkelijke stad voor mensen die niet in Dordt wonen (de forensen). En om het nog breder te beschouwen: we maken de werkomgeving gezonder omdat alle werkenden in onze stad voor en na werktijd toegang hebben tot water als ze van en naar werk reizen.

Inwonerparticipatie

Er komen geregeld vragen binnen vanuit de inwoners om een watertappunt. Dit laat zien dat er wel degelijk een wens is. Enkele watertappunten in Dordt zijn al geplaatst op aanvraag van een inwoner, vereniging of via de wijkmanager. Ook dit jaar zijn er al 5 aanvragen binnen die we willen behandelen.

Het advies is om daarom ook watertappunten te plaatsen op initiatief van inwoners, als zij een geschikte locatie hebben. Ook het betrekken van inwoners bij de besluitvorming over locaties voor watertappunten kan gebruik stimuleren.

Kwetsbare buurten

Daarnaast zijn kwetsbare buurten interessant omdat hier meer overgewicht voorkomt. In deze wijken is het ongezonde aanbod over het algemeen de afgelopen jaren extra gestegen. Dus juist tegenwicht hieraan bieden is belangrijk door bijv. watertappunten te plaatsen. Mensen worden dan minder verleid om ongezonde drankjes te kopen bij horeca.

Vaak gaat het om versteende wijken met meer hittestress, waar mensen (zeker zonder tuin) meer aangewezen zijn op de openbare ruimte om te verblijven en tijdens hitte periodes verkoeling te zoeken. Dit maakt watertappunten extra belangrijk voor deze doelgroep. Het is belangrijk om in deze buurten te kijken naar een stadspark of speel/sportplek in de buurt.

Totaaloverzicht

Onderstaand overzicht wijst concrete locaties aan voor de verschillende beschreven omgevingen. Bij sommige locaties is er al een watertappunt. Zoals op 2 treinstations, 1 Cruif Court, 1 skatepark.

Groene omgeving	Sport- en speelvoorziening	Openbare binnenruimtes	Reizigers stops
Stadsparken (20x)	Sportparken (8x)	Stadskantoor (1x)	Tankstations (20x)
Biesbosch (>3x)	Cruif Courts (1x)	Bibliotheek (3x)	Treinstation (3x)
Fietsroutes	Outdoorgyms buiten de stadsparken (1x)	Winkelcentra/gebied (>6x)	Bushaltes (156x)
	Grote speeltuinen buiten de stadsparken (3x)	Scholen (44x PO, 15x VO)	
		Wijkontmoetingscentra (>7x)	

Tabel 4. Totaaloverzicht kansrijke locaties voor een watertappunt (waar er nog geen geplaatst is)

Al met al zijn stadsparken het meest kansrijk, zeker de parken die druk bezocht worden en daarmee echte ontmoetingsplekken zijn met speel- en sportfaciliteiten. Ook de parken waar evenementen plaatsvinden zijn kansrijk. Daarna volgen sport- en speellocaties en ontmoetingsplekken in onze groene zones rondom de stad.

IMPLEMENTATIESTRATEGIE

In 2023 is gestart met het ondersteunen van diverse inwonerinitiatieven rondom tappunten. Het advies voor implementatie is om daarna elk jaar een categorie locaties te voorzien van watertappunten. Dit maakt het voor inwoners helder en voorspelbaar wat onze strategie is.

- 2023:** Het behandelen van 5 inwonersaanvragen en indien de locatie geschikt is een watertappunt realiseren (Sportpark Reeweg, Basketbalveld oranjepark en Pearl Buckerf, voetbalkooi Krispijn, Nicolaas Beetsplein in Krispijn)
- 2024 (Q1 en Q2):** Start hierbij met de **10 meest aantrekkelijke stadsparken**. Parken die zowel als ontmoetingsplek dienen, maar waar ook bewogen en gespeeld/gesport kan worden. En vergeet niet de parken waar evenementen plaatsvinden (hier kun je wellicht meerdere watertappunten plaatsen). Zo is er een tijdelijk watertappunt in het Wantijpark, wat idealiter wordt omgezet in een vast punt (of meerdere, gezien het bezoekersaantal). Voor hele grote parken zijn meerdere punten sowieso aan te bevelen. Focus ook op parken waar mensen uit kwetsbare buurten graag komen. In onderstaand tabel een suggestie voor de 10 watertappunten. Indien een plek niet haalbaar blijkt zal een alternatief gezocht worden.

Stadsparken	Minimaal aantal watertappunten (indien mogelijk, na verkenning)
't Koeienveld	1

Dubbelmondepark	1
Overkamppark	1
Park Merwestein	1
Sterrenburgpark	1
Wantijpark	2
Wezigtpark	2
Wielwijkpark	1

3. **2025 (Q1 en Q2):** Ga voor watertappunten bij minimaal **10 kansrijke sport- en speellocaties**. Dus bij de meest kansrijke sportparken (Reeweg pakken we in 2023 op) als ook de Cruif Court in Stadspolders (Wielwijk is al voorzien als ook het skatepark) en andere goed bezochte groene speelplekken (Speelbos de Elzen, Jeugddorp, Biesboschcentrum & Merwelanden). Hiervoor zal er ook naar cofinanciering gezocht worden om meer dan 10 te plekken kunnen realiseren.

Sportparken / speelplekken Dordrecht	Minimaal aantal watertappunten (indien mogelijk, na verkenning)
Sportpark Stadspolders	1
Sportpark Krommedijk	1
Sportpark Schenkeldijk	1
Sportpark Vorrinklaan	1
Sportpark Zeehavenlaan	1
Sportpark Smitsweg	1
Sportpark Gravensingel	1
Cruif Court in Stadspolders	1
Speelbos de Elzen	1
Jeugddorp	1
Biesboschcentrum	1
Merwelanden	1

Optioneel extra: ga voor **overige druk bezochte plekken** met impact, zoals het stadskantoor, bibliotheken, winkelgebieden en treinstations (enkel nog bij NS stadspolders ontbreekt een watertappunt).

FINANCIERING EN EIGENAARSCHAP

Het plaatsen van watertappunten brengt kosten met zich mee. Niet alleen moeten deze **geïnstalleerd** worden, maar ook is periodiek **onderhoud** noodzakelijk.

Watertappunten kunnen bij verschillende aanbieders worden besteld. Momenteel is er een voorkeur om te werken met Evides. In de gemeente Dordrecht is Evides de waterleverancier. Evides stelt het watertappunt ter beschikking en draagt de kosten van het waterverbruik (beide kosteloos voor de gemeente). Evides is altijd eigenaar van het watertappunt en waarborgt de kwaliteit middels een onderhoudscontract. De Join the Pipe watertappunten kunnen eventueel omgezet worden in een Evides punt als een onderhoudscontract ontbreekt. Dit is wel een vereiste om kwaliteit te waarborgen.

De plaatsing van een watertappunt bestaat verder uit:

- Eenmalige aansluitkosten à €1.333,- (excl. BTW)*
- Een beheer- en onderhoudscontract à €360,- per jaar*. Hiervoor controleert Evides periodiek op hygiëne en eventuele gebreken. Evides is ook is beschikbaar bij storing.

*Prijzen van 2023

Vanuit de GGD ZHZ/ JOGG Dordrecht kunnen we de **coördinatie** van de watertappunten op ons nemen met een aanvullende dienstverleningsovereenkomst. Per watertappunt zal ongeveer 20 uur nodig zijn in de procedure van verkenning tot installatie.

Watertappunten die niet gerealiseerd kunnen worden vragen ongeveer 10 uur, omdat ze niet veel verder komen dan de verkenningsfase waarbij geconcludeerd wordt dat plaatsing niet mogelijk is om uiteenlopende redenen (bodemvervuiling, afwezigheid leiding etc.).

Werkzaamheden per watertappunt	Uren
Fase 1: verkenning Verkenning van de locatie Toetsing haalbaarheid Procedure bespreken met contactpersoon	10
Fase 2: Start aanvraag Doorlopen aanvraagformulier Starten procedure mijnaansluiting.nl	3
Fase 3: Afstemming Locatie afstemmen met Evides Contact tussen Evides, aanvrager en gemeente	3
Fase 4: Oplevering Aanwijzen locatie Evides tijdens plaatsing Informerende gemeente plaatsing Optioneel communicatie 1x per jaar	4
Totaal:	20 uur

CONCLUSIE

Het is van belang voor zowel de inwoner en alsook voor de gemeente om watertappunten te realiseren. Om de stip op de horizon te bereiken waarbij elke inwoner op openbare ontmoetingsplekken toegang heeft tot drinkwater, is het belangrijk om de komende jaren te investeren in het uitbreiden van het aantal watertappunten op kansrijke plekken met veel bezoekers. Hiervoor is in dit rapport een implementatiestrategie beschreven.